

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Petri De Dusburg, Ordinis Teutonici Sacerdotis, Chronicon
Prussiae**

Petrus <de Dusburg>

Francofurti ; Lipsiae ; Regiom. Pruss., 1679

Cap. VIII. De Primo Castro Fratrum Domus Teutonicae, qvod dicebatur
Vogelsanck.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11850

Hermannus de Saltza W. Magister Ordinis Teutonici.

in terram promissionis ascenderunt, quam Deus dederat Patri-
bus eorum, & occupatam de manibus hostium recuperaverunt.
Ita per virtutum arma regnum cœlorum quod per peccata ami-
simus, vim patitur, & violenti rapiunt illud & possident in æter-
num. Glossa ibidem. Grandis violentia est in terra nasci, &
cœlum rapere, & habere per virtutem, quod per naturam habe-
re non possumus. Sexta causa est propter ostentationem, ut
hostes visis armis terreantur, ut dixit Judith Holoferne jam in-
terfecto. Cum exierit sol arripiet unusquisque arma sua, exite
cum impetu, non ut descendatis deorsum, sed quasi impetum
facientes, ut exploratores Holofernis hoc audiant & ipsum ex-
citantes muniant in suo sanguine volutatum, & sic irruet super
eos timor & fugient. Hinc etiam utimur armis virtutum, ut
ostendamus, nos esse de ministerio illius, qui est Rex Regum &
Dominus Dominantium. Ad quod nos monet Apostolus di-
cens: In omnibus exhibeamus nos sicut Dei ministros in multa
patientia. Et cum per arma justitiæ virtutis Dei sit justitia, quæ
docet nos unicuique reddere quod suum est, mundum scilicet &
omne quod in mundo est, relinquere, est Deo adherere, qui in
suo vexillo, quod nobis deferendum reliquit, posuit signum, de
quo dixit nato Domino Angelus ad Pastores: Hoc signum in-
venietis infantem pannis involutum, & positum in præsepio, in
quo notante tres virtutes scilicet humilitas in infantia contra
superbiam: Paupertas in pannis contra avaritiam, & austeritas
præsepiti contra carnis lasciviam. Erigas hoc vexillum & osten-
ta Diabolo, & irruet super eum timor & fugiet.

*Matth. 11.
v. 12.*

*Judith. 14.
v. 4.*

2. Cor. 6. v. 4.

Luc. 2. v. 12.

CAP. VIII.

*De Primo Castro Fratrum Domus Teutonice,
quod dicebatur Vogelsanck.*

H

De-

Determinatis armis quæ ad bellum sunt necessaria, revertendum est ad materiam præjacentem. Postquam prædicti Fratres Domûs Teutonicæ, videlicet Frater Conradus & socius ipse, in terra Pruschia, jam pridem eis à dicto Duce Polonia collatâ, non haberent, ubi sua capita reclinarent, cogitaverunt à longè accedere, ut inter se & dictos Pruthenos fluvium Wissele haberent medium ad cautelam. Rogaverunt itaqve dictum Ducem, ut eis unum castrum ædificaret, qui tanquam vir totus Deo devotus & fidei Zelator, attendens ad id Poëticum: Dimidium facti, qui benè cœpit, habet, congregavit populum suum & ex opposito nunc civitatis Thorunensis ædificavit eis in quodam monte castrum dictum *Vogelsanck* / qui dicitur Latine cantus avium, quia verè fratres cum paucis armigeris opposentes se infinitæ multitudini gentium cantabant canticum tristitiæ & mœroris. Reliquerant enim dulce solum Natalis Patriæ suæ & intraverant terram alienam, in qua futurum erat, ut affligerentur multis annis; nec spes erat tunc, quæ in quarta vel sexta generatione reverteretur illuc. Exiverant etiam terram fructiferam, pacificam, quietam, & intraverant terram horroris & vastæ solitudinis & bello durissimo plenam. Postposita ergo, ut totum concludam, omnium rerum hujus mundi affluentia, libertatis, commodi & honoris. Sc. sitis & famis inedia & humilitatis omnimodæ utilitatem amplectentes utiliter, infinitis incommodis, defectibus & periculis implicabant. Poterant dicere cum Petro: Ecce nos reliquimus omnia, & secuti sumus te Christe, quid ergo erit nobis, quæ corona gloriæ tuæ, in Coelis ð bone Jesu, qui es corona Sanctorum omnium, coronari merentur à te, qui pro te talia patiuntur? Certè in eis complebitur quod Dominus per Isaiam: Consolabitur Dominus Sion & consolabitur omnes ruinas ejus, & ponet desertum ejus quasi

de-

*Matt. 19. 27.**Marc. 10. 28.**Luc. 18. 28.**Esai. 51. 3.**Zach. 4. 17.*

delicias, & solitudinem ejus horrum Domini: gaudium & lætitia inveniuntur in ea, gratiarum actio, & vox laudis.

ANIMADVERSIO.

(a) Chronicon antiquum Germanico idiomate scriptum his rythmis ex Jerofchino desumptis comprehendit causam nominis hujus;

Er nante sie Vogelsang
Daruff sie namen des Orloys Anfang/
Mit wenig Wapenern frant
Und singen da viel Noten mang/
Nicht der Nachtigalen Klang
Sondern manchen Jammersang/
Als der Schwann singet
So ihn sein Sterben twinget.

Hennebergerus in *Chron. sive in Commentario ad Tabulam Geograph. Prussia*, in voce Diebatw / putat Vogelsang & Nessoviam castra, fuisse sibi è regione opposita, discriminante ea Vistulâ flumine: Sed, ut ex hoc, & proximo capite palam fit, utrumqve castrum ripæ amnis illius occidentali assidebat. Hodiè Vogelsang pagus est cis Vistulam, in Culmensi provincia; Abest à Thorunio duobus circiter miliaribus. De quo Hennebergerus.

CAP. IX.

De

Adventu Plurium Fratrum Domus

Teutonica & adificatione Castri (a)

Nessovia.

ADificato hoc castro Fr. Conradus prædictus, misit nuncios ad Reverendum virum & Religiosum Fratrem Hermannum de Saltza Magistrum generalem domus Teutonice, nuncians

H 2

cians